

Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών Άνοιξη 2009

HY463 - Συστήματα Ανάκτησης Πληροφοριών Information Retrieval (IR) Systems

Ευρετηρίαση, Αποθήκευση και Οργάνωση Αρχείων (Indexing, Storage and File Organization)

Κεφάλαιο 8

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

Δομές Ευρετηρίου: Διάρθρωση Διάλεξης

- Εισαγωγή κίνητρο
- Ανεστραμμένα Αρχεία (Inverted files)
- Δένδρα Καταλήξεων (Suffix trees)
- Αρχεία Υπογραφών (Signature files)
- Σειριακή Αναζήτηση σε Κείμενο (Sequential Text Searching)
- Απάντηση Επερωτήσεων "Ταιριάσματος Προτύπου" (Answering Pattern-Matching Queries)

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

Ευρετηριασμός Κειμένου:Εισαγωγή

- Σκοπός
 - Σχεδιασμός δομών δεδομένων που επιτρέπουν την αποδοτική υλοποίηση της γλώσσας επερώτησης
- Απλοϊκή προσέγγιση: σειριακή αναζήτηση (online sequential search)
 - Ικανοποιητική μόνο αν η συλλογή των κειμένων είναι μικρή
 - Είναι η **μόνη** επιλογή αν η συλλογή κειμένων είναι **ευμετάβλητη**
 - σχεδιασμός δομών δεδομένων, που ονομάζονται <u>ευρετήρια</u> (called *indices*), για <u>επιτάχυνση</u> της αναζήτησης

CS463 - Information Retrieval Systems

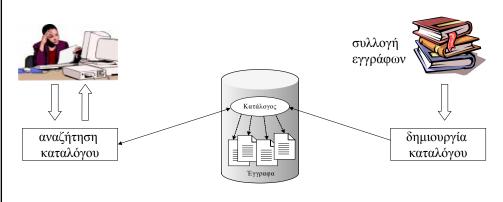
Yannis Tzitzikas, U. of Crete

3

Χρήση Καταλόγων

Τα συστήματα ανάκτησης σπάνια αναζητούν την πληροφορία απευθείας στη συλλογή εγγράφων. Συνήθως, χρησιμοποιούνται κατάλογοι οι οποίοι επιταχύνουν τη διαδικασία αναζήτησης.

Ανάγκες Γλωσσών Επερώτησης (και μοντέλων ανάκτησης γενικότερα)

Απλές

- βρες έγγραφα που **περιέχουν** μια λέξη t
- βρες **πόσες φορές** εμφανίζεται η λέξη t σε ένα έγγραφο
- βρες τις θέσεις των εμφανίσεων της λέξης t στο έγγραφο

Πιο σύνθετες

- λογικές (Boolean) επερωτήσεις
- επερωτήσεις εγγύτητας (phrase/proximity queries)
- ταιριάσματος προτύπου (pattern matching)
- κανονικές εκφράσεις (regular expressions)
- δομικές επερωτήσεις (structure-based queries)
- ..

Σχεδιάζουμε το ευρετήριο ανάλογα με το μοντέλο ανάκτησης και τη γλώσσα επερώτησης

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

5

Γενική (Λογική) μορφή ενός ευρετηρίου

		Indexing Items								
D		$\mathbf{k_1}$	$\mathbf{k_2}$	• • •	$\mathbf{k_{j}}$	• • •	$\mathbf{k_t}$			
o	$\mathbf{d_1}$	c _{1,1}	$c_{2,1}$		$c_{i,1}$		$c_{t,1}$			
c u	$\mathbf{d_2}$	$c_{1,2}$	$c_{2,2}$		$c_{i,2}$		$\boldsymbol{c}_{t,2}$			
m	• • •									
e n	$\mathbf{d_i}$	$c_{1,j}$	$c_{2,j}$		$c_{i,j}$		$c_{t,j}$			
t	• • •									
S	$\mathbf{d_N}$	$c_{1,N}$	$c_{2,N}$		$\boldsymbol{c}_{i,N}$		$\boldsymbol{c}_{t,N}$			

 \textbf{C}_{ij} : το κελί που αντιστοιχεί στο έγγραφο \textbf{d}_i και στον όρο $\textbf{k}_j,$ το οποίο μπορεί να περιέχει:

- ένα w_{ij} που να δηλώνει την παρουσία ή απουσία του k_j στο d_i (ή τη σπουδαιότητα του k_j στο d_i)
- τις θέσεις στις οποίες ο όρος k_j εμφανίζεται στο d_i (αν πράγματι εμφανίζεται)

Ερωτήματα:

Τι πρέπει να έχει το κάθε C_{ii}

Πώς να υλοποιήσουμε αυτή τη λογική δομή ώστε να έχουμε καλή απόδοση;

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

Τεχνικές Ευρετηριασμού (Indexing Techniques)

- Ανεστραμμένα Αρχεία (Inverted files)
 - η πιο διαδεδομένη τεχνική
- Δένδρα και Πίνακες Καταλήξεων (Suffix trees and arrays)
 - γρήγορες για "phrase queries" αλλά η κατασκευή και η συντήρησή τους είναι δυσκολότερη και ακριβότερη
- Αρχεία Υπογραφών (Signature files)
 - Χρησιμοποιήθηκαν πολύ τη δεκαετία του 80. Σπανιότερα σήμερα.

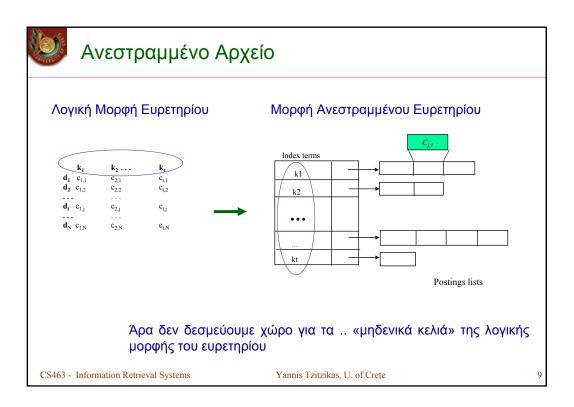
CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

7

Ανεστραμμένα Αρχεία (Inverted Files)

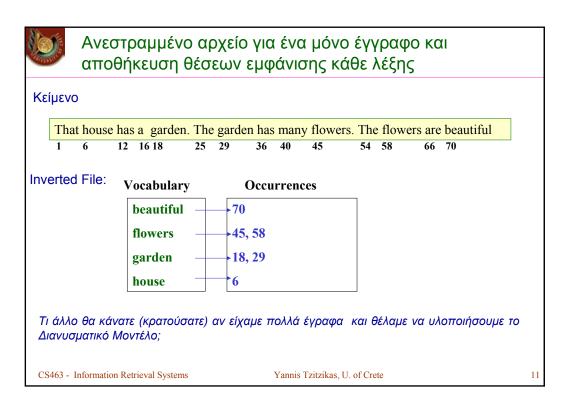
Inverted Files (Ανεστραμμένα αρχεία)

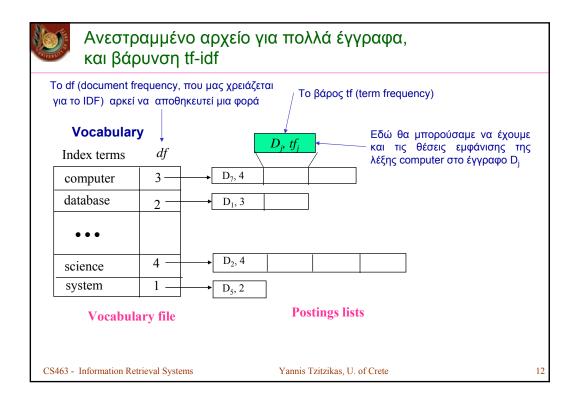
Inverted file = a word-oriented mechanism for indexing a text collection in order to speed up the searching task.

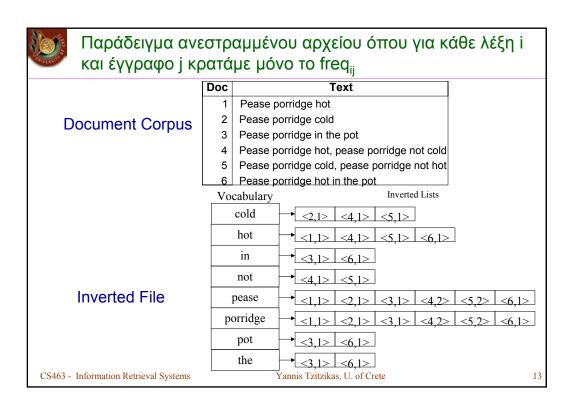
- · An inverted file consists of:
 - Vocabulary: is the set of all distinct words in the text
 - Occurrences: lists containing all information necessary for each word of the vocabulary (documents where the word appears, frequency, text position, etc.)

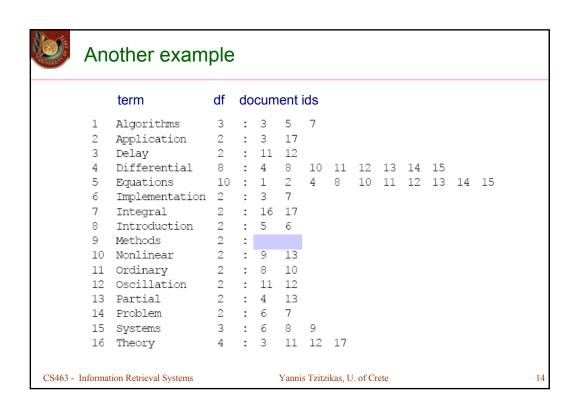
CS463 - Information Retrieval Systems

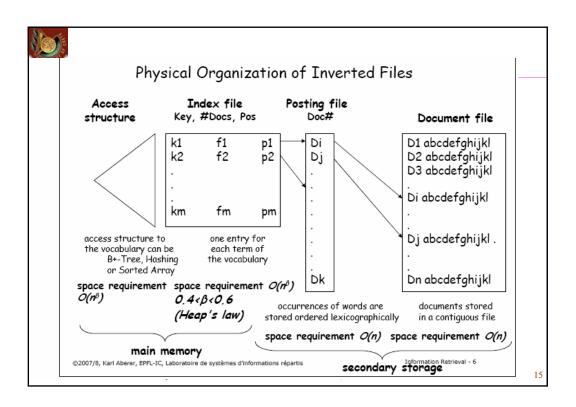
Yannis Tzitzikas, U. of Crete

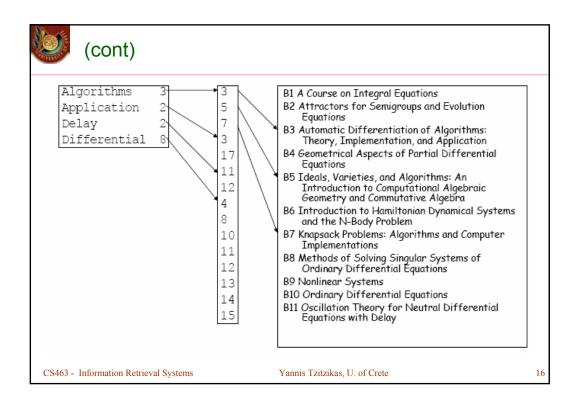

Αναστραμμένο Αρχείο: Κατασκευή και Αναζήτηση

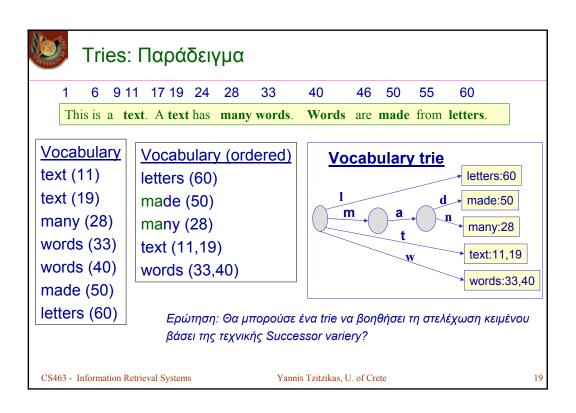
Υπόβαθρο/Επανάληψη: **Tries**

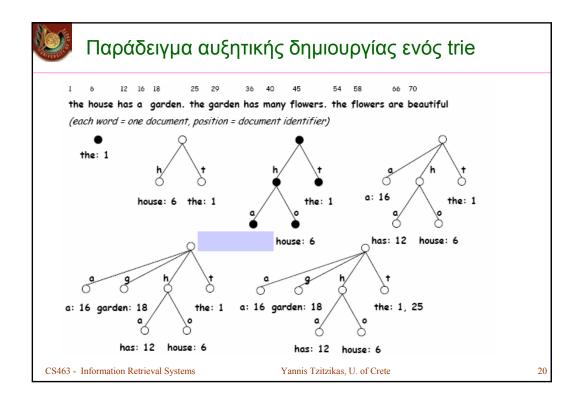
Tries

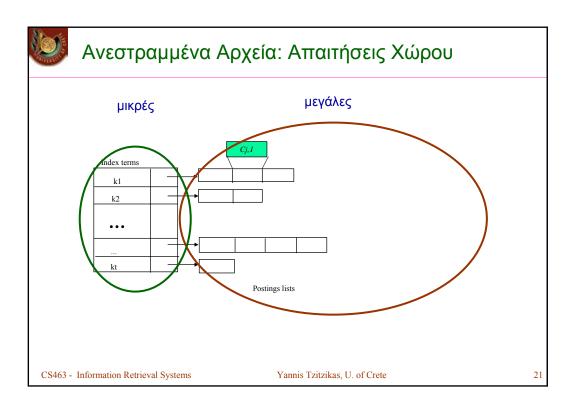
- multiway trees for stroring strings
- able to retrieve <u>any string in time proportional to its length</u> (independent from the number of all stored strings)
- Description
 - every edge is labeled with a letter
 - searching a string s
 - start from root and for each character of s follow the edge that is labeled with the same letter.
 - continue, until a leaf is found (which means that s is found)

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

Ανεστραμμένα Αρχεία: Απαιτήσεις Χώρου

Notations

- *n*: the size of the text (of all documents in the collection)
- V: the size of the vocabulary

For the Vocabulary:

- Rather small.
- According to Heaps' law (to be described in a subsequent lecture) the vocabulary grows as O(n^β), where β is a constant between 0.4 and 0.6 in practice. So V ~ sqrt(n) // άρα ανάλογο της τετραγωνικής ρίζας του μεγέθους της συλλογής)

For Occurrences:

- Much more space.
- Since each word appearing in the text is referenced once in that structure (i.e. we keep a pointer), the extra space is O(n)
- To reduce space requirements, a technique called <u>block addressing</u> is used

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

how?

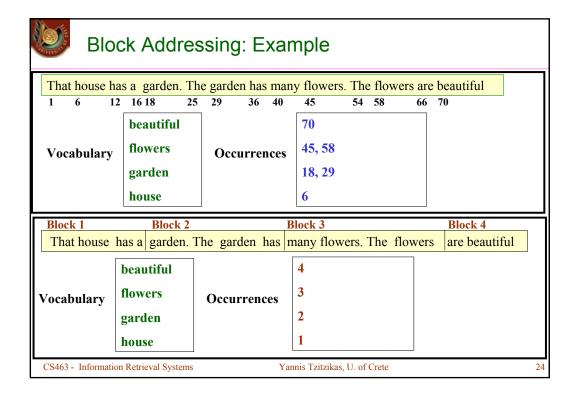

Block Addressing

- The text is divided in blocks
- The occurrences point to the blocks where the word appears

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

Block Addressing

- Advantages:
 - the number of pointers is smaller than positions
 - all the occurrences of a word inside a single block are collapsed to one reference
 - (indices of only 5% overhead over the text size can be obtained with this technique. Of course this depends on the block size).
 - In many cases instead of defining the block size, we define the number of blocks (in this way we know how many bits we need per pointer)
- Disadvantages:
 - online sequential search over the qualifying blocks if exact positions are required
 - . e.g. for finding the sentence where the word occurs
 - e.g. for evaluating a context (phrasal or proximity) query

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

25

Size of Inverted Files as percentage of the size of the whole collection

45% of all words are stopwods

Index		Small collection (1Mb)		Medium collection (200Mb)		Large collection (2Gb)	
Addressing words	45%	73%	36%	64%	35%	63%	
Addressing 64K blocks	27%	41%	18%	32%	5%	9%	
Addressing 256 blocks	18%	25%	1.7%	2.4%	0.5%	0.7%	

Without All words Without All words Without All words stopwords stopwords

Addressing words: 4 bytes per pointer (2^32 ~ giga)

Addressing 64K blocks: 2 bytes per pointer Addressing 256 blocks: 1 byte per pointer

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

Searching an inverted index

Searching an inverted index

General Steps:

1/ Vocabulary search:

- the words present in the query are searched in the vocabulary

2/ Retrieval occurrences:

- the lists of the occurrences of all words found are retrieved

3/ Manipulation of occurrences:

- The occurrences are processed to solve the query
- If block addressing is used we have to search the text of the blocks in order to get the exact positions and number of occurrences

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

1/ Vocabulary search

As Searching task on an inverted file always starts in the vocabulary, it is better to **store the vocabulary in a separate file**

this file is not so big so <u>it is possible to keep it at main memory at search time</u>

Suppose we want to search for a word of length *m*.

The structures most used to store the vocabulary are *hashing*, *tries* or *B-trees*. Options:

- Cost of searching a sequential file: O(V)
- Cost of searching assuming hashing: O(m)
- Cost of searching assuming tries: O(m)
- Cost of searching assuming the file is ordered (lexicographically): O(log V)
 - this option is cheaper in space and very competitive

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

.

1/ Vocabulary Search (II)

Remarks

- prefix and range queries
 - can also be solved with binary search, tries or B-trees but not with hashing
- context queries
 - are more difficult to solve with inverted indices
 - 1. each element must be searched separately and
 - 2. a list (in increasing positional order) is generated for each one
 - 3. The lists of all elements are traversed in synchronization to find places where all the words appear in sequence (for a phrase) or appear close enough (for proximity).

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

Inverted Index: A general remark

Experiments show that both the space requirements and the amount of text traversed can be close to $O(n^0.85)$. Hence, inverted indices allow us to have sublinear search time and sublinear space requirements. This is not possible on other indices.

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

31

Constructing an Inverted File

Constructing an Inverted File

- All the vocabulary is kept in a suitable data structure storing for each word a list of its occurrences
 - e.g. in a trie data structure
- Each word of the text is read and searched in the vocabulary
 - if a trie data structure is used then this search costs O(m) where m the size of the word
- If it is not found, it is added to the vocabulary with an empty list of occurrences and the new position is added to the end of its list of occurrences

CS463 - Information Retrieval Systems

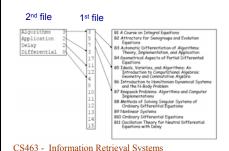
Yannis Tzitzikas, U. of Crete

22

Constructing an Inverted File (II)

- Once the text is exhausted the vocabulary is written to disk with the list of occurrences. Two files are created:
 - in the first file, the list of occurrences are stored contiguously
 - in the second file, the vocabulary is stored in lexicographical order and, for each word, a pointer to its list in the first file is also included.
- The overall process is *O*(*n*) time

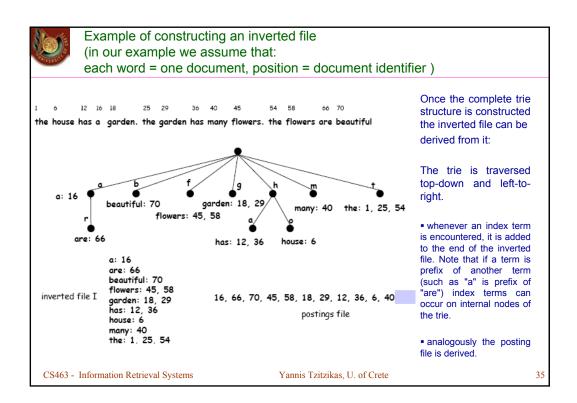

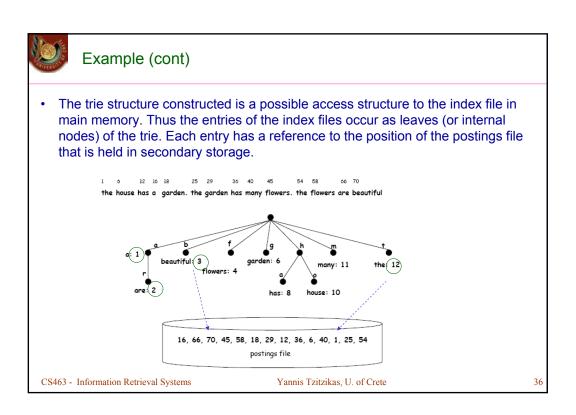
Trie: O(1) per text character

Since positions are appended (in the postings file) O(1) time

It follows that the overall process is O(n)

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

What if the Inverted Index does not fit in main memory?

- A technique based on partial Indexes:
 - Use the previous algorithm until the main memory is exhausted.
 - When no more memory is available, write to disk the partial index I_i obtained up to now, and erase it from main memory
 - Continue with the rest of the text
- Once the text is exhausted, a number of partial indices I_i exist on disk
- The partial indices are merged to obtain the final index

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

27

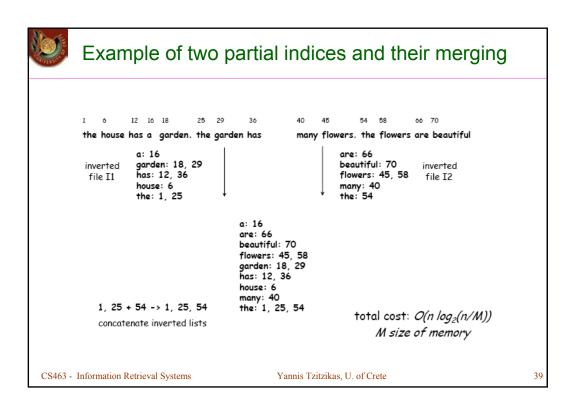

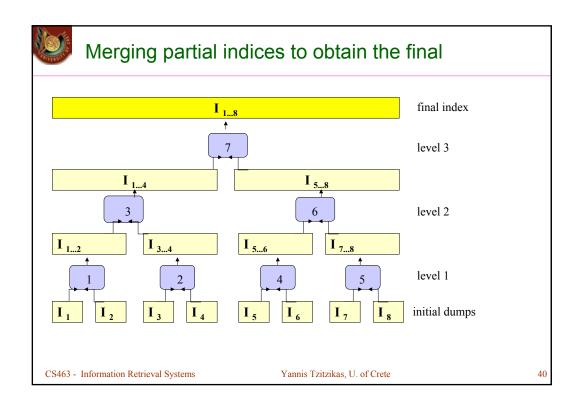
Merging two partial indices I1 and I2

- Merge the sorted vocabularies and whenever the same word appears in both indices, merge both list of occurences
- By construction, the occurences of the smaller-numbered index are before those at the larger-numbered index, therefore the lists are just concatenated
- Complexity: O(n1+n2) where n1 and n2 the sizes of the indices

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

Merging all partial indices: Time Complexity

Notations

- n: the size of the text
- V: the size of the vocabulary
- *M*: the amount of main memory available
- The total time to generate partial indices is O(n)
- The number of partial indices is O(n/M)
- To merge the O(n/M) partial indices are necessary $log_2(n/M)$ merging levels
- The total cost of this algorithm is O(n log(n/M))

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

41

Maintaining the Inverted File

- Addition of a new doc
 - build its index and merge it with the final index (as done with partial indexes)
- Delete a doc of the collection
 - scan index and delete those occurrences that point into the deleted file (complexity: O(n): extremely expensive!)

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

Evaluating <u>Phrasal</u> and <u>Proximity</u> Queries with Inverted Indices

Phrasal Queries

- Must have an inverted index that also stores <u>positions</u> of each keyword in a document
- Retrieve documents and positions for each individual word, intersect documents, and then finally check for ordered contiguity of keyword positions.
- Best to start contiguity check with the least common word in the phrase.

Proximity Queries

- Use approach similar to phrasal search to find documents in which all keywords are found in a context that satisfies the proximity constraints.
- During binary search for positions of remaining keywords, find closest position of k_i to p and check that it is within maximum allowed distance.

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

. .

Αποτίμηση Boolean επερωτήσεων με χρήση ανεστραμμένων αρχείων

Αποτίμηση με χρήση ανεστραμμένων αρχείων

- Primitive keyword: Retrieve containing documents using the inverted index.
- OR: Recursively retrieve e₁ and e₂ and take union of results.
- AND: Recursively retrieve e₁ and e₂ and take intersection of results.
- BUT: Recursively retrieve e₁ and e₂ and take set difference of results.

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

Inverted Index: Κατακλείδα

- Is probably the most adequate indexing technique
- Appropriate when the text collection is large and semi-static
- If the text collection is volatile online searching is the only option
- Some techniques combine online and indexed searching

Είδαμε τρόπους για να **μειώσουμε το μέγεθος** ενός ανεστραμμένου ευρετηρίου (λέξεις αποκλεισμού, block addressing). Θα δούμε <u>και άλλους τρόπους</u> στο μάθημα περί συμπίεσης

(συγκεκριμένα τρόπους μείωσης του χώρου που καταλαμβάνουν οι λίστες εμφανίσεων)

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

45

Δένδρα και Πίνακες Καταλήξεων (Suffix Trees and Suffix Arrays)

Δένδρα και Πίνακες Καταλήξεων (Suffix Trees and Arrays)

Κίνητρο

- Γρήγορη αποτίμηση των phrase queries
- Η έννοια της λέξης (στην οποία βασίζονται τα inverted files) δεν υπάρχει σε άλλες εφαρμογές (π.χ. στις γενετικές βάσεις δεδομένων), άρα υπάρχει ανάγκη για διαφορετικές δομές δεδομένων.

Μια αλυσίδα DNA είναι μια ακολουθία από διατεταγμένα ζευγάρια βάσεων. Υπάρχουν 4 βάσεις: η αδενίνη (**A**), η γουανίνη (**G**), η κυτοσίνη (**C**) και η θυμίνη (**T**). Κάθε ζευγάρι βάσεων του DNA αποτελείται από διαφορετικές βάσεις. Συγκεκριμένα, η αδενίνη (A) μπορεί να συνδέεται μόνο με τη θυμίνη (T), ενώ η γουανίνη (G) μπορεί να συνδέεται μόνο με την κυτοσίνη (C). Ένα παράδειγμα αποσπάσματος αλυσίδας DNA ακολουθεί:

AGGCTACCCT TA TCCGATGGGAAT

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

47

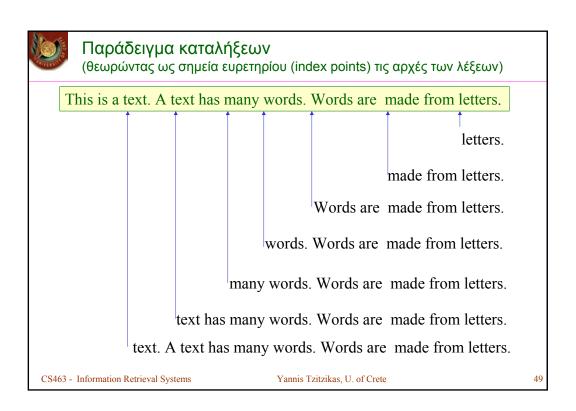
Δένδρα και Πίνακες Καταλήξεων (Suffix Trees and Arrays)

Γενική ιδέα

- Βλέπουμε όλο το κείμενο ως μία μακριά συμβολοσειρά (long string)
- Θεωρούμε κάθε θέση του κειμένου ως κατάληξη κειμένου (text suffix)
- Δύο καταλήξεις που ξεκινούν από διαφορετικές θέσεις είναι λεξικογραφικά διαφορετικές
 - άρα κάθε κατάληξη προσδιορίζεται μοναδικά από τη θέση της αρχής της
- Επιλογές
 - Ευρετηριάζουμε όλες τις θέσεις του κειμένου
 - Ευρετηριάζουμε κάποιες θέσεις του κειμένου (π.χ. μόνο τις αρχές λέξεων)
 - Άρα εδώ έχουμε την έννοια του <u>σημείου ευρετηρίου</u> (index point)
 - Τα σημεία που δεν είναι σημεία ευρετηρίου δεν είναι παραδόσιμα (deliverable)

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

Δένδρα Καταλήξεων (Suffix Trees)

Δένδρο Καταλήξεων:

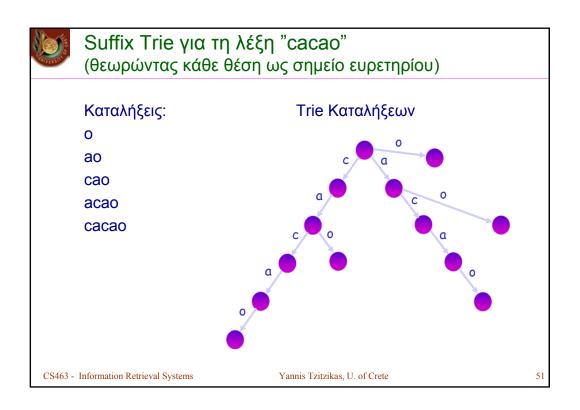
- Το δένδρο καταλήξεων ενός κειμένου είναι ένα trie πάνω σε όλες τις καταλήξεις του κειμένου.
- Οι δείκτες προς το κείμενο αποθηκεύονται στα φύλλα του δένδρου.

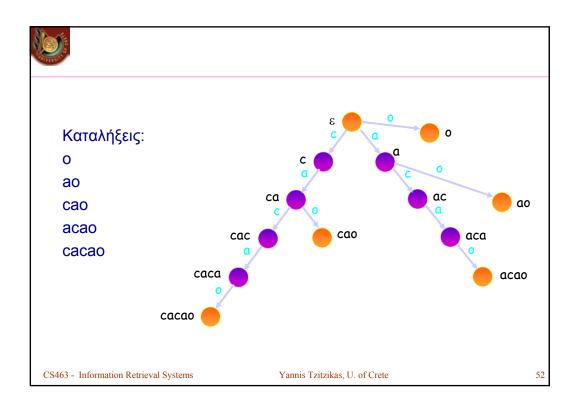
Για μείωση του χώρου, το trie συμπυκνώνεται ως ένα Patricia tree

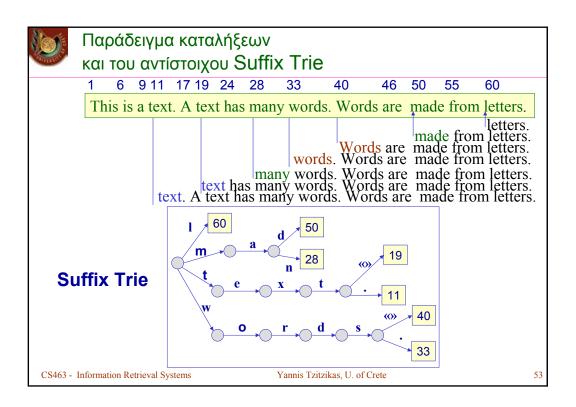
 Patricia = Practical Algorithm To Retrieve Information Coded in Alphanumerical

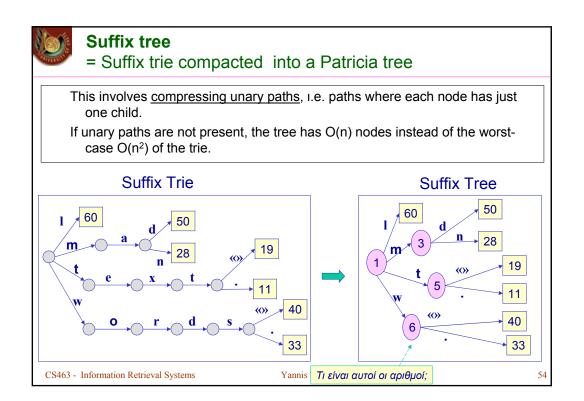
CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

Πίνακες Καταλήξεων (Suffix arrays)

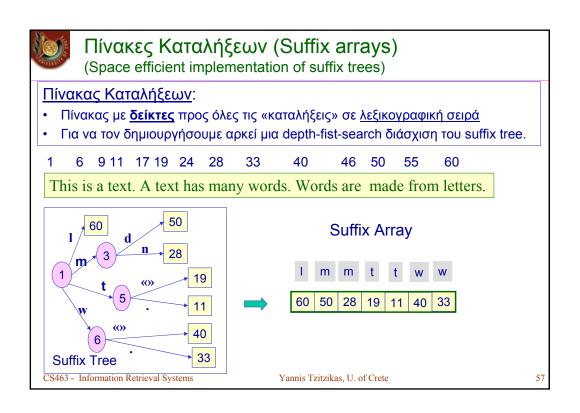
Πίνακες Καταλήξεων (Suffix arrays)

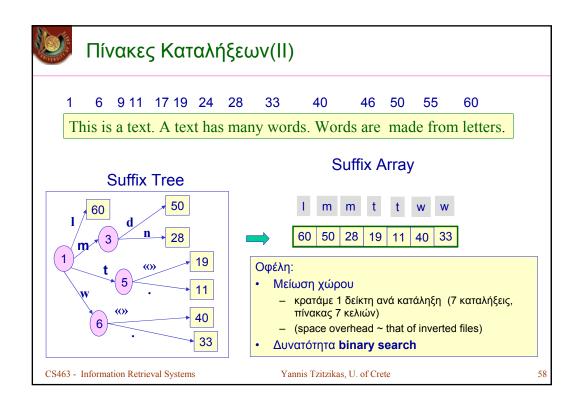
(Space efficient implementation of suffix trees)

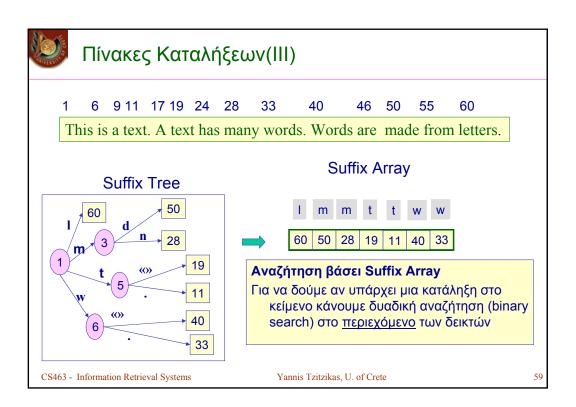
- Suffix trees have a space overhead of 120%-240% over the text size (assuming that index points = word beginnings)
 - assuming node size of 12 or 24 bytes
- Now we will present a data structure with space requirements like those of the inverted file (~40% overhead over the text size)

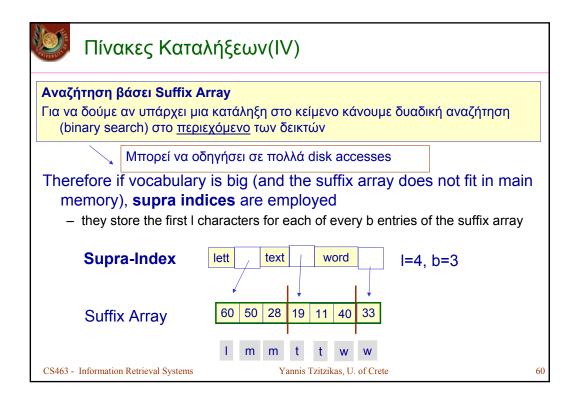
CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

Πίνακες Καταλήξεων (με supra-index) έναντι Ανεστραμμένων Αρχείων

- For word-indexing suffix array, it has been suggested that a new sample could be taken each time the first word of the suffix changes, and to store the word instead of I characters
- This is exactly as having a vocabulary of the text plus pointers to the array
- The only important difference between this structure and an inverted index is that the occurrences of each word in an inverted index are stored by text position, while in a suffix array they are stored lexicographically by the text following the word.

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete

C 1

Δένδρα και Πίνακες Καταλήξεων Κόστος Αποτίμησης Επερωτήσεων

- Κόστος αναζήτησης μιας συμβολοσειράς μήκους m χαρακτήρων
 - O(m) στην περίπτωση των δένδρων καταλήξεων (suffix tree)
 - O(log n) στην περίπτωση των πινάκων καταλήξεων (suffix array)
 - θυμηθείτε οτι κάθε σημείο του κειμένου προσδιορίζει μια κατάληξη
- Αποτίμηση <u>phrase queries</u>
 - Η φράση αναζητείται σαν να ήταν μια συμβολοσειρά
- Αποτίμηση proximity queries
 - proximity queries have to be resolved element wise

CS463 - Information Retrieval Systems

Yannis Tzitzikas, U. of Crete